

Statens lånekasse for utdanning
Postboks 430 Alnabru
0614 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/1775-42

3. april 2020

Oversendelse av forskrift om regler for utdanningsstøtte for 2019-2020 som følge av utbrudd av koronavirus (Covid-19)

Kunnskapsdepartementet har i dag fastsatt vedlagte forskrift om regler for utdanningsstøtte som følge av utbrudd av koronavirus (Covid-19). Forskriften om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2019-2020 skal fortsatt gjelde, men med tillegg av denne forskriften, som gjelder samme periode.

I dette brevet orienterer departementet nærmere om bakgrunnen for reglene i forskriften, jf. Prop. 67 S (2019-2020) og Innst. S nr. 216 (2019-2020). Forskriften omtaler ikke alle saker som har vært behandlet, for eksempel tilleggs lån med delvis omgjøring til stipend for søkere som har mistet inntekt. Departementet vil sende forslag til regler for dette på høring senere.

Bakgrunn

Virusutbruddet har ført til inngripende tiltak i Norge og i mange andre land for å hindre spredningen av smitte. På ulike måter påvirker tiltakene elever og studenters hverdag. Universiteter, høyskoler og skoler er blitt midlertidig stengt, slik at undervisning og oppfølging må foregå på nett. Mange norske studenter og elever som tar utdanning i utlandet har reist hjem til Norge etter råd fra institusjonen de utveksles fra i Norge eller lærestedet i utlandet.

Korona-pandemien gir behov for å fravike noen av de ordinære reglene for utdanningsstøtte, slik at utdanningsstøtteregelverket ikke er til hinder for at studenter og elever får fullført utdanningen sin. Tilpasning av regelverket må skje raskt. Departementet vurderer at det som haster mest, er å sikre studenter og elever som opplever bortfall av inntekt, penger å leve for.

Nye regler for 2019-2020

Forskriften utvider tilgangen til utdanningsfinansiering på følgende måte:

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
videregående
opplæring, fagskole
og kompetansepolitikk

Saksbehandler
Torill Margrethe
Måseide
22 24 90 87

Utvidet søknadsfrist

For å hjelpe de studentene som vanligvis finansierer utdanningen med kun arbeidsinntekt, men som nå vurderer å avbryte utdanningen for å få rett til dagpenger, utvides søknadsfristen for å søke om lån og stipend for våren 2020 med én måned til 15. april. Studenter som ikke har søkt om maksimalt beløp får en ny mulighet til å øke uttaket av lån og stipend. En søknad om lån og stipend sendt inn i slutten av mars, kan gi utbetaling av beløpet for januar, februar og mars sammen med utbetalingen for april.

Fremskyndet utbetaling

For å hjelpe alle studenter raskt med tilgang på penger til å betale regninger, fremskyndes utbetalingen av resterende lån og stipend som studentene har rett til for våren 2020 til april. Slik vil de fleste studentene kunne få en direkte utbetaling på opptil 28 000 kroner. Beløpet avhenger av hva den enkelte har fått innvilget i lån og stipend for dette halvåret. Selv om fremskyndet utbetaling ikke løser problemet med tapt arbeidsinntekt, bidrar det til å gi studentene penger å leve for umiddelbart.

Fremskyndet utbetaling i april vil gjelde så langt det er mulig, og Lånekassen avgjør hvordan dette kan iverksettes. Lånekassen har opplyst at alle kunder i Lånekassen som hadde utbetalinger for månedene april, mai og juni klargjort for utbetaling til konto før 1. april, vil kunne omfattes. Utbetalingene skjer så snart som mulig etter utbetalingen av månedsbeløpet for april.

Beholde utbetalt lån og stipend ved utdanning i utlandet

På bakgrunn av reiseråd fra norske myndigheter og råd fra egen utdanningsinstitusjon i Norge eller i utlandet, har mange studenter og elever i utlandet valgt å reise hjem til Norge. Departementet vurderer at det er for tidlig å si hva dette vil innebære for mulighetene til å fullføre semesteret og unngå forsinkelse i utdanningen.

Hvis den utenlandske institusjonen tilbyr det, kan gradsstudenter som reiser hjem til Norge følge nettbasert utdanning eller ta nettbasert eksamen. Det er nødvendig å legge til rette for at studenter ikke mister rettighetene til lån og stipend fordi de ikke lenger kan være på studiestedet, men følger nettbasert utdanning. Vilkårene om at utdanning i utlandet ikke kan være nettbasert og om at studenten må være fysisk til stede, skal derfor ikke gjelde våren 2020.

Studenter og elever som er i gang med utdanning i utlandet som de må avbryte på grunn av korona-pandemien, skal ikke havne i akutt økonomisk krise. Forskriften hjemler derfor at studenter som har reist hjem våren 2020 med korona-situasjonen som årsak, får beholde utbetalt lån og stipend for våren 2020. Studenter som får eller har fått vedtak om, eller som har fått utbetalt lån og stipend for å begynne utdanning i utlandet våren 2020, men ikke får reist til studiestedet på grunn av korona-situasjonen, har rett til å beholde basisstøtten. Elever i videregående opplæring med ungdomsrett som ikke har reist til studiestedet, kan beholde bostipend og eventuelt grunnstipend.

Elever og studenter som ikke får startet utdanningen, kan likevel ha hatt utgifter til reise og skolepenger. Hvis dette ikke blir refundert, har de også rett til å beholde lån og stipend til reise og skolepenger.

Å bo sammen med foreldrene

Retten til bostipend, til lån til elever over 18 år som tar videregående opplæring med ungdomsrett og til utdanningsstipend, baseres på at søkeren ikke bor sammen med foreldrene. Koronavirus-utbruddet skal ikke påvirke denne retten. Dersom elever og studenter som bodde borte før utbruddet av koronavirus, flytter hjem til foreldrene midlertidig på grunn av pandemien, skal ikke dette regnes som å bo sammen med foreldrene for våren 2020.

Regler om stipend til søkere med nedsatt funksjonsevne

Stipend til søkere med nedsatt funksjonsevne (ekstrastipend) er blant annet betinget av at søkeren ikke har lønnet arbeid ved siden av utdanningen. I så fall har ikke søkeren lenger rett til stipendet. Forskriften hjemler unntak fra dette for stipendmottakere som tar arbeid i sentrale og kritiske samfunnsfunksjoner som for eksempel helse- og omsorgssektoren og i sikkerhets- og beredskapssektoren i forbindelse med pandemien.

Dersom forskriften ikke spesifiserer annet, gjelder reglene elever og studenter som omfattes av andre og tredje del i forskriften om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2019-2020.

Med hilsen

Torkel Nybakk Kvaal (e.f.)
avdelingsdirektør

Torill Margrethe Måseide
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg: Forskrift om regler for utdanningsstøtte i 2019-2020 som følge av utbrudd av koronavirus (Covid-19)

Kopi: Finansdepartementet, Riksrevisjonen